

Formy aktuálnej štátnej podpory pre sociálne podniky

Sociálne podniky majú významné postavenie v našej spoločnosti, nakoľko prispievajú k riešeniu viacerých sociálnych a spoločenských výziev, najmä v oblasti zamestnanosti a sociálnej inklúzie ľudí zo znevýhodnených a zraniteľných skupín. Sociálne podniky sú tiež nositeľmi sociálnych inovácií a prispievajú k posilneniu miestneho a regionálneho rozvoja. Práve preto mnohé krajiny vytvárajú pre tieto podnikateľské subjekty rôzne podporné nástroje. Na Slovensku je od mája 2018 v platnosti Zákon o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch č. 112/2018, ktorý upravuje základné rámce priamej a nepriamej podpory pre podniky sociálneho dosahu, sociálne podniky a registrované sociálne podniky. Subjekt si získaním štatútu sociálneho podniku otvára možnosti k rôznym formám podpory zo strany štátu, prípadne miestnej a sociálnej samosprávy.

Podpora integračných sociálnych podnikov

v zmysle Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Umiestňovací príspevok (§53f) <ul style="list-style-type: none"> - príspevok integračnému podniku za umiestnenie znevýhodneného zamestnanca na otvorenom trhu práce	Vyrovnávacie príspevky (§53g) <ul style="list-style-type: none"> - mzdové náklady spojené so zamestnávaním znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb, - dodatočné náklady spojené so zamestnávaním osôb, ktoré sú znevýhodnenými osobami z dôvodu spočívajúcim v ich zdravotnom stave, - náklady vynaložené na pomoc zamestnaným znevýhodneným osobám okrem osôb, ktoré sú znevýhodnenými osobami z dôvodu spočívajúcim v ich zdravotnom stave
---	--

Podpora sociálnych podnikov

v zmysle Zákona č. 112/2018 o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch

Priama forma podpory <ul style="list-style-type: none"> - kompenzačná pomoc (§19), - investičná pomoc (§17)	Nepriama forma podpory <ul style="list-style-type: none"> - daňové opatrenia (úľava na dani z príjmov, znížená sadzba DPH), - prevod nehnuteľností (zo strany štátu, obcí a VÚC), - verejné obstarávanie (uplatňovanie sociálneho hľadiska, vyhradené zákazky), - podpora dopytu (servisné poukážky)
---	--

Priama forma podpory je finančná pomoc, ktorá má prispieť k dosiahnutiu rovnováhy medzi finančnou udržateľnosťou a maximalizáciou pozitívneho sociálneho vplyvu a pomôcť sociálnym podnikom obstáť v konkurencii s inými podnikmi.

Kompenzačná pomoc je určená sociálnym podnikom, ktoré sú z dôvodu dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu znevýhodnené oproti bežným podnikateľom, ktorí podobnú činnosť vykonávajú s cieľom tvorby zisku. Môže mať návratnú či nenávratnú formu, pričom nenávratná pomoc nie je podmienená kombináciou s návratnou finančnou pomocou.

Investičná pomoc pre sociálne podniky sa poskytuje za účelom podpory investície alebo prípravy projektu investície a poradenských služieb spojených s touto prípravou. Je čerpaná vo forme nenávratnej finančnej pomoci, ktorá musí byť kombinovaná s čerpaním finančného nástroja, a to vo výške najmenej 20% z celkovej výšky nákladov investičného zámeru.

Priama investičná pomoc

Investičná pomoc pre sociálne podniky je jedným z aktívnych nástrojov pomoci na elimináciu zvýšených rizík spojených s poslaním dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu a poskytuje sa na podporu investícií alebo prípravy projektov investícií a poradenských služieb súvisiacich s touto prípravou. Medzi investičné náklady patria tie, ktoré slúžia na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, ale aj mzdové náklady na pracovné miesta vytvorené v priamej súvislosti s investičným projektom, ako aj iné prevádzkové náklady súvisiace priamo s investičným projektom.

Investičná pomoc je upravená v § 17 Zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a je poskytovaná v širšom priestore sociálnej ekonomiky. To znamená, že môže byť poskytnutá aj pre sociálne podniky, ktoré nie sú registrované v zmysle tohto zákona.

Formy investičnej pomoci

- finančný nástroj, pri ktorého vykonávaní sú poskytované finančné prostriedky návratnou formou pomoci,
- finančný nástroj, pri ktorého vykonávaní sú poskytované finančné prostriedky kombináciou návratnej formy pomoci a nenávratnej formy pomoci,
- podmiennečne vratný finančný príspevok,
- nenávratný finančný príspevok,
- dotácie pre registrovaný sociálny podnik.

Podmienka na získanie investičnej pomoci formou nenávratného finančného príspevku a dotácie

- a) schválenie investičnej pomoci vo forme finančného nástroja, pri ktorého vykonávaní sú poskytované finančné prostriedky návratnou formou pomoci alebo kombináciou návratnej a nenávratnej formy pomoci, vo výške najmenej 20 % z celkovej výšky nákladov investičného zámeru na ten istý účel použitia investičnej pomoci alebo
- b) schválenie inej formy financovania, ktorá je spojená s povinnosťou vrátiť poskytnuté finančné prostriedky vo výške najmenej 10 % z celkovej výšky nákladov investičného zámeru na ten istý účel použitia investičnej pomoci, poskytnutej právnickou osobou v zmysle § 17 ods. 3 písm. b) Zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch.

Cieľom tejto kombinácie návratnej a nenávratnej investičnej pomoci je tlak na udržateľnosť sociálno-podnikateľských zámerov, pretože priama finančná podpora sociálneho podnikania by mala viesť k vybudovaniu stabilných sociálnych podnikov, ktoré budú schopné fungovať na trhu a k zníženiu závislosti týchto podnikov na dotáciách, grantoch a daroch.

Dva spôsoby poskytovania investičnej pomoci

- finančné nástroje - úvery, záruky, kapitálové alebo kvázi kapitálové investície, alebo ich kombinácie,
- granty - priame granty, teda príspevky vyplácané na oprávnené výdavky a nepriame granty, teda úroková dotácia (zníženie úrokovej sadzby), dotácia na záručné poplatky (zníženie poplatkov za záruky) a technická podpora (pomoc s technickou prípravou investície), ktoré sú prijímateľovi na prospech, ale nie sú mu priamo vyplácané.

Investičná pomoc pre sociálne podniky – nenávratná zložka

Cieľom projektu je podpora registrovaných sociálnych podnikov formou poskytnutia nenávratného finančného príspevku v kombinácii s návratnou pomocou formou pomoci s cieľom zlepšiť prístup k zamestnaniu a posilniť zamestnanosť prostredníctvom podpory subjektov sociálnej ekonomiky. Podporený subjekt má povinnosť vytvoriť minimálne 1 pracovné miesto (novovytvorené pracovné miesto) pre UoZ (nezamestnané osoby) alebo neaktívne osoby a zamestnávať 1 ďalšiu osobu na plný pracovný úväzok. Novovytvorené pracovné miesto môže mať charakter plného alebo čiastkového pracovného úväzku (pre účely vykazovania počtu miest sa prepočítavajú na plné pracovné úväzky).

Národný projekt je realizovaný prostredníctvom **4 opatrení**, ktoré sú rozdelené podľa typu podnikov a príslušajúcich pravidiel pre investičnú pomoc. Jednotlivé opatrenia majú rôznu intenzitu pomoci.

Poskytovateľ podpory

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny.

Oprávnené územie

Územie SR okrem Bratislavského kraja; rozhodujúce je miesto realizácie projektu (prevádzkarne).

Termíny realizácie projektu

Činnosti	Opatrenie 1 a 3	Opatrenie 2 a 4
Prijímanie žiadostí o poskytnutie investičnej pomoci	10/2020 - 7/2021	10/2020 - 1/2022
Podpisovanie dohôd o poskytnutí investičnej pomoci	11/2020 - 8/2021	11/2020 – 2/2022
Úhrada výdavkov prijímateľom zo strany úradu práce	12-2020 - 10/2023	12-2020 - 10/2023

Oprávnení žiadatelia

Registrované sociálne podniky podľa § 11 Zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, ktoré

- dosahujú pozitívny sociálny vplyv prostredníctvom hospodárskej činnosti,
- využívajú 100 % zisku po zdanení na dosiahnutie hlavného cieľa,
- spĺňajú podmienky MSP alebo veľkého podniku, pričom za veľký podnik sa pre účely tohto projektu považuje RSP, ktorý sa nemôže považovať za MSP a zároveň spĺňa podmienky, že zamestnáva menej ako 250 osôb a jeho ročný obrat nepresahuje 50 mil. € a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. €,
- majú schválenú návratnú investičnú pomoc vo forme finančného nástroja vo výške najmenej 20 % z celkovej výšky nákladov schváleného investičného zámeru na ten istý účel použitia investičnej pomoci alebo inej formy financovania od právnickej osoby podľa § 17 ods.3 písm. b) zákona o SE, ktorá je spojená s povinnosťou vrátiť poskytnuté finančné prostriedky vo výške najmenej 10 % z celkovej výšky nákladov investičného zámeru na ten istý účel použitia investičnej pomoci,
- sú spôsobilé spolufinancovať projekt, v prípade Opatrenia 3 musí podnik navyše finančne prispieť aspoň vo výške 25 % výdavkov na projekt zo súkromných zdrojov.

Maximálna výška NFP

- 720 000 € pre 1 registrovaný sociálny podnik,
- v prípade uplatňovania pomoci de minimis v priebehu troch fiškálnych rokov súhrnne sumu 200 000 € jedinému podniku a v prípade podniku vykonávajúceho cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu sumu 100 000 € (túto nesmie použiť na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy),
- v prípade integračného podniku súčet sumy 50 000 € + sumy súčinu počtu pracovných miest, ktoré majú byť touto podporou vytvorené a sumy 30 000 €.

Oprávnené výdavky

- a) **Kapitálové transfery** - výdavky vo výške najviac 50% z kúpnej ceny a hodnotou zákazky max. do 100 000 € bez DPH na:

- dlhodobý nehmotný majetok s dobou odpisovania max. 6 rokov - softvér; ostatný dlhodobý nehmotný majetok (vstupná cena vyššia ako 2 400 € a doba použiteľnosti dlhšia ako 1 rok),
  - dlhodobý hmotný majetok zaradený do odpisovných skupín 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (okrem zvierat) - samostatné hnutelné veci a súbor hnutelných vecí (vstupná cena vyššia ako 1 700 € a doba použiteľnosti dlhšia ako 1 rok), dopravné prostriedky nevyhnutné pre realizáciu projektu, ostatný dlhodobý hmotný majetok okrem pozemkov, nehnuteľností a infraštruktúry.
- b) **Bežné transfery** - výdavky vo výške najviac 50% z kúpnej ceny a hodnotou zákazky max. do 100 000 € bez DPH na:
- zásoby, spotrebované nákupy – spotreba energie,
  - služby – opravy, udržiavanie, cestovné, ostatné služby, výdavky na prevádzkovú činnosť.
- c) **Osobné výdavky** - príspevky na mzdové výdavky zamestnancov prijatých na pracovné miesta vytvorené priamo v dôsledku investičného projektu. Mesačne najviac vo výške celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za 1. – 3. štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje.

Max. výška intenzity pomoci z celkovo vzniknutých oprávnených nákladov:				
	Opatrenie 1 Investičná pomoc pre MSP (okrem Začínajúcich podnikov)	Opatrenie 2 Investičná pomoc pre Začínajúce podniky (nekótované malé podniky)	Opatrenie 3 Regionálna investičná pomoc (podľa mapy Regionálnej pomoci***)	Opatrenie 4 Pomoc pre RSP podľa pravidiel minimálnej pomoci (DM č.16/2014)
Kapitálové transfery (obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku / hmotných a nehmotných aktív)				
Začínajúci malý podnik	x	50 %	do 50%, podľa mapy Regionálnej pomoci	50 %
Malý podnik	20 %	x		
Stredný podnik	10 %	x		
Veľký podnik*	x	x		
Bežné transfery (dodanie tovaru a poskytnutie služieb)				
Začínajúci malý podnik	x	50 %	x	50 %
Malý podnik	x	x	x	
Stredný podnik	x	x	x	
Veľký podnik*	x	x	x	
Mzdové výdavky (na pracovné miesta) **				
Max. doba príspevku	najviac počas 24 mesiacov	najviac počas 18 mesiacov	najviac počas 24 mesiacov	najviac počas 18 mesiacov
Začínajúci malý podnik	x	100 %	do 50 %, podľa mapy Regionálnej pomoci	100 %
Malý podnik	20 %	x	do 45 %, podľa mapy Regionálnej pomoci	
Stredný podnik	10 %	x		
Veľký podnik*	x	x	x	

* menej ako 250 zamestnancov a ročný obrat nepresahuje 50 mil. € a/alebo ročná súvaha nepresahuje 43 mil. €

**na 1 PM najviac vo výške CCP vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hosp. SR za 1.-3.Q za predošlý rok

*** podľa mapy Reg. pomoci: (ZSK 25%, SSK, VSK 35%) + (malé podniky 20%, stredné podniky 10%, veľké podniky 0%)

Viac informácií o možnostiach podpory pre sociálne podniky, bezplatné poradenstvo a pomoc Vám poskytnú v **Regionálnych centrách sociálnej ekonomiky**, ktoré sa nachádzajú v každom krajskom meste SR.

Kontaktné údaje nájdete na stránke <https://socialnaekonomika.sk>

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk www.employment.gov.sk www.ia.gov